

Handläggare
Tove Heder
Telefon: 08-50814367

Till
Enskede-Årsta-Vantörs
stadsdelsnämnd 2023-06-15

Remiss av stöd till barnfamiljer

Svar på remiss från kommunstyrelsen, dnr KS 2023/509

Förvaltningens förslag till beslut

1. Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Ärendet justeras omedelbart.

Sammanfattning

Regeringen har i Vårändringsbudgeten föreslagit en höjning och förlängning av det tillfälliga tilläggsbidraget till barnfamiljer med bostadsbidrag till och med den 31 december 2023.

Kommunstyrelsen har utifrån det tagit fram ett förslag. Förslaget har skickats på remiss till stadsledningskontoret, socialnämnden och stadens stadsdelsnämnder för yttrande.

Kommunstyrelsen föreslår att:

- Barnfamiljer som har rätt till det av regeringen föreslagna tidsbegränsade förstärkta tilläggsbidraget inom bostadsbidraget, får avräkna tilläggsbidraget vid beräkning av ekonomiskt bistånd efter prövning enligt 4 kap. 2 § under förutsättning att riksdagen fattar beslut i enlighet med regeringens förslag.
- Socialnämnden ska stödja stadsdelsnämnderna vid införandet av nya arbetsätt utifrån förslaget.
- Att nämnderna ska kompenseras för den uteblivna besparingen.

Förvaltningen ställer sig positiv till förslaget och ser att det går i linje med nämndens mål att prioritera ekonomiskt utsatta barnfamiljer. Vidare utgår även förslaget från ett tydligt barnrättsperspektiv. Förvaltningen kan också se vissa risker med förslaget, som exempelvis ökade kostnader och ökad administration.

Förvaltningen föreslår att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Bakgrund

Riksdagen införde i juli 2022 ett tidsbegränsat tilläggsbidrag inom bostadsbidraget riktat till barnfamiljer med låga inkomster. Regeringen har i vårändringsbudgeten föreslagit en förlängning av det tillfälliga tilläggsbidraget till barnfamiljer med bostadsbidrag till och med den 31 december 2023. Regeringen föreslår även en höjning av tilläggsbidraget från den 1 juli 2023.

Då regeringens förslag saknar förtydligande i hur barnfamiljer med försörjningsstöd och bostadsbidrag ska få tillgodogöra sig den statliga satsningen har kommunstyrelsen tagit fram ett förslag om att barnfamiljer som har rätt till det tidsbegränsade förstärkta tilläggsbidraget inom bostadsbidraget ska få avräkna tilläggsbidraget vid beräkning av ekonomiskt bistånd. Förslaget har skickats på remiss till stadsledningskontoret, socialnämnden och stadens stadsdelsförvaltningar för yttrande.

Yttrandet ska ha inkommit till kommunstyrelsen senast den 24 maj 2023. Enskede-Årsta-Vantör stadsdelsnämnd har begärt anstånd med svarstiden och beviljats anstånd till och med den 26 maj 2023.

Ärendet

När det tillfälliga tilläggsbeloppet till barnfamiljer infördes innebar det en minskning av försörjningsstödet för barnfamiljer med bostadsbidrag med samma belopp som tilläggsbeloppet. Syftet med stödet som införts och som regeringen nu föreslagit förlänga samt förstärka kommer därför inte att uppnås för dessa familjer.

Kommunstyrelsen anser därför att det finns särskilda skäl att ge bistånd utöver skälig levnadsnivå för barnfamiljer som beviljas det tillfälliga tilläggsbidraget så att de uppnår samma ekonomiska fördel som de barnfamiljer som har rätt till tilläggsbidraget men som inte är i behov av ekonomiskt bistånd.

De barnfamiljer som får det tillfälliga tilläggsbidraget och som är i behov av ekonomiskt bistånd för sin försörjning kan genom en prövning enligt 4 kap. 1 § SoL inte få sådant utökat stöd för sina levnadsomkostnader som tilläggsbidraget syftar till i och med att det ekonomiska biståndet reduceras i motsvarande mån.

Socialnämnden har däremot möjlighet att ge bistånd enligt 4 kap. 2 § SoL utöver vad som följer av 4 kap 1 § SoL om det finns skäl för det. Ur rättssäkerhetssynpunkt är det viktigt att först pröva en ansökan om ekonomiskt bistånd enligt 4 kap. 1 § SoL då det ger den enskilde möjligheten att överklaga ett eventuellt avslagsbeslut enligt förvaltningslagen.

Kommunstyrelsens förslag

Kommunstyrelsen föreslår att:

- Barnfamiljer som har rätt till det av regeringen föreslagna tidsbegränsade förstärkta tilläggsbidraget inom bostadsbidraget, får avräkna tilläggsbidraget vid beräkning av ekonomiskt bistånd efter prövning enligt 4 kap. 2 § under förutsättning att riksdagen fattar beslut i enlighet med regeringens förslag.
- Socialnämnden ska stödja stadsdelsnämnderna vid införandet i syfte att säkerställa en likställd handläggning av ekonomiskt bistånd för barnfamiljer som erhåller bostadsbidrag.
- Att nämnderna ska kompenseras för den uteblivna besparingen. Kompensationen ska fördelas till samtliga nämnder i samband med tertialrapport 2.

Kommunstyrelsen framhåller att förslaget kommer innebära att staden går miste om minskade kostnader för ekonomiskt bistånd som höjningen av bostadsbidraget skulle innebära. Kostnaden för ekonomiskt bistånd väntas istället ha samma nivå som det hade varit utan den statliga satsningen. Det kommer även innebära en ökad arbetsbelastning för handläggare och chefer inom ekonomiskt bistånd då förslaget kommer kräva ändrade arbetsätt och ökad administration. Vid handläggningen av dessa ärenden kommer två beslut behöva fattas, ett beslut enligt 4 kap. 1 § SoL och ett enligt 4 kap. 2 § SoL.

Förslaget kommer dock även innebära att barnhushåll med försörjningsstöd och bostadsbidrag kommer kunna tillgodogöra sig det tillfälliga tilläggsbeloppet i bostadsbidraget, vilket ger en positiv skillnad i det enskilda hushållets disponibla inkomst.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelning Social omsorg vuxen i samverkan med avdelning Social omsorg barn och unga.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Enskede-Årsta-Vantör stadsdelsförvaltning ställer sig positiv till remissen och dess förslag om att avräkna tilläggsbidraget vid beräkning av ekonomiskt bistånd. Förslagets syfte, att stärka ekonomiskt utsatta barnfamiljer, går i linje med förvaltningens ambition att prioritera dessa familjer inom förvaltningens verksamheter.

Förvaltningen kan se att förslaget kommer att innebära en ökad administration inom enheten för ekonomiskt bistånd. Det är viktigt att stadsdelsnämnderna får det stöd och den tydliga riktningen från

socialnämnden för implementering av nya arbets sätt såsom förslaget förespråkar.

Förvaltningen ställer sig positiv till förslaget om att stadsdelsnämnderna ska kompenseras för den uteblivna besparingen. Däremot ser förvaltningen att det är av stor vikt att kompensationen utgår ifrån stadsdelsnämndernas faktiska ärendemängd inom målgruppen eftersom några stadsdelsnämnder har betydligt fler ärenden som berörs än andra.

Det är också sannolikt att fler av de hushåll som ligger strax över normen för försörjningsstöd idag på grund av tilläggsbidraget, kommer att ansöka om försörjningsstöd när tilläggsbidraget inte räknas med som inkomst, vilket kan innebära en ökning av försörjningsstödstagare i stadsdelsområdet och därmed ökade kostnader. Vidare kan förvaltningen se en risk med att kompensationen skulle betalas ut vid tertial 2, då det kan innebära kompensationen kan missa eventuella ärenden som tillkommer under hösten.

Barnrättsperspektiv

Förvaltningen noterar att remissens förslag påverkar barn direkt. Förslaget som syftar till att stärka ekonomiskt utsatta barnfamiljer, går i linje med att stärka barnets rättigheter enligt barnkonventionen. Dels genom att barn enligt barnkonventionens artikel 26 har rätt till skälig levnadsstandard, till exempel bostad, kläder och mat. Dels genom artikel 27 som säger att barn har rätt till social trygghet samt till statligt stöd, ifall föräldrar eller annan vårdnadshavare saknar tillräckliga resurser.

Förslag

Förvaltningen föreslår att nämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Anders Carstorp
Stadsdelsdirektör
Enskede-Årsta-Vantör
stadsdelsförvaltning

Veronica Starck
Avdelningschef
Enskede-Årsta-Vantör
stadsdelsförvaltning

Bilaga

Remiss: Stöd till barnfamiljer

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Anders Carstorp, Stadsdelsdirektör	2023-05-25
Veronica Starck, Avdelningschef	2023-05-25